

..אתה מופיע לעיני הציבור ככתבנו לענייני סאטירה. ואתה פותח

מדי יום את העיתון ושואל: איזו ידיעה תצחיק אותי?"

עורכי תוכניות התקליטים בתחנות-השידור מסרבים להרבות בהשמעת תקליטו הראשון, "כך שיחררתי את ירושלים", ואת תקליטו החדש "על מות האימפריה". על מעט מעולמו סיפר יעקב רוטבליט בתשובה לשאלותיו של דן עומר:

אחת לכמה שנים מגיח המשורר יעקב רוטבליט לחדשות, ומעורר מהומה רבת. הוא חיבר שירים שהכעיסו אלופים. הוא פרש ממישרת הסאטיריקן של "הארץ", והעדיף ללמוד לנגן על גיטארה, ולהתחיל לשיר את השירים שלו עצמו.

הדת שבכסית

ועסקי הדת

הימים, על שיחרור ירושלים, במרכאות או בלי מרכאות, הרי שברור כי אם העם היהודי יישאר לנצח — שמאלנים ככל שנהיה — הרי שבתוך אותה היסטוריה של העם היהודי הזה, יום שיחרור-ירושלים יישאר יום שיחרור-ירושלים. באמת, איך אפשר היה לחשוב על שיבה לארץ אבותינו, מבלי לגאול את הכותל המערבי? כאשר נפגעת בקרב אכרסור, היתה לך בראש גאולת הכותל?

”

ואתה אפילו לא יודע
אם הגשש-החיוור מדבר את העם
או שהעם מדבר
את הגשש-החיוור...

“

בוודאי שלא. אבל ברגע שאצטרך למצוא את ההצדקה לכל המעשים, או איי-המעשים שלי, בגילגול הזה של חיי, אז מה שקרה שם נזקק לזכותי באיזשהו מקום. העובדה האחת היא שחורנו. וכאמור, אם זו טרגדיה, או קומדיה — מי יודע?

● כיצד זה מסתדר עם העובדה שהשיר האחרון שחיברת הוא "על מות האימפריה"? עובדה כי העם היהודי חזר לארץ הזאת, ויש לו אפילו אימפריה. הוא אפילו כבש שטחים. למי מהמלכים בתולדות ישראל היו בעבר שטחים יותר נרחבים? לדוד המלך? והשאלה שאני שואל היא: לאן זה הולך מפה? ולזה אין לי כל תשובה.

● אבל למדת היסטוריה? לא למדתי שום דבר. הייתי רק בשעורים.

● אבל גם בשיעורים מלמדים שהיה בית ראשון, והיה בית-שני, וכו'.

ישנה עובדה אחת, והיא שאנחנו הביתה-השלישי. ירצו אותו הדתיים או לא ירצו, ירצו אותו השמאלנים או לא ירצו — אין בית אחר. זה הביתה-השלישי, וזהו זה. ואתה חרד לעתידו של הביתה-השלישי?

חרד מאד. ומכיוון שאנחנו נוהים אחרי אמריקה, הרי שאנחנו נידונים למה שנידונים כל ההולכים אחרי אמריקה. זה כמו סייגון, וכל דבר דומה למה שקרה בסייגון.

● על מה אתה מדבר בעצם? פשוט מאד, זה יבוא ביום אחד בצעריים. כל העניין אינו לוקח יותר מאשר שעתים — ואני מתכוון לכיבוש עיר. יום אחד אתה קם, והנה... מה קרה בעצם בשכם, הקרוייה נבלוס. בוקר אחד הם קמו בבוקר, וראו שהנה הם כבושים. מי שהיה מתוך לעיר הפך לפליט, ומי שנמצא אצלו אקדח אין לו יותר בית — וזה הכל קרה בבוקר אחד.

● מהיכוכך הוזה אתה פוחד? כן. אני פוחד מהחומייניזם. פוחד מהאיסלאם, שהוא בעלייה כבירה. הרי מדובר בכ-900 מיליון בני-אדם! הרי כל היהודים שבישראל אינם יותר משלושה מיליון, נכון? ועל מי אנחנו נשענים? על אמריקה.

● האם אתה מציע שאנחנו ניטמע בי איסלאם?

עולם המכיר בזה שהכוכבים קיימים, ולא רק מצויירים על פני כיפת הרקיע.

● על מה אתה מדבר? כאשר האדם נחת לראשונה על-פני הירח, האנשים התחילו להאמין בכלל שהכדור שלנו הוא עגול. לפני כן, זו היתה רק אימרה מוסכמת, משהו בנוסח: "אבל ברור, הרי כלנו נאורים וכולנו משכילים, וכולנו יודעים שזה עגול..." אבל אחרי שמקרינים לך את התמונות מן הירח, ומתברר לך שהעולם באמת עגול, אז לי נראה שמאות שנים אחרי גלילאו גליליי, האנשים אמרו שהכדור עגול, אבל המשיכו להתנהג כאילו שהוא שטוח.

● בוא ונחזור לפתח מאותו כדור, לפתח שישמו מדינת-ישראל, בקושי ראשי-כוכה שי מקדך את תשומת-לב העולם.

זו הקומדיה האלוהית שהתכוונתי. בדיחה? זה דבר פנטסטי! הרי הארץ הזאת תמיד היתה מרכז העולם. הארץ הזאת תמיד תהיה מרכז העולם. לא, זאת לא בדיחה. וירושלים היא המרכז שבמרכז. והיהדות תמיד היתה, משהו בנוסח: "אתה בחרתנו להפקות כאלה או אחרות." כולל שיחרור ירושלים ב'67.

● על עטיפת התקליט שלך אתה לוגם אלכוהול ליד מציבת הרזני הגדוד שלנו מי מידחמת יוני '67. מדוע?

כולם שם היו חברים שלי. זה הגורל שלנו. בעצם, כל מה שאני אומר הוא, שאם היהודים חזרו הביתה אל המיורח אחרי אלפיים שנה, וגומר, הרי שמדובר או בתדמית, או בתדמית שהיא תדמית. אנחנו הרי חכמים, ויודעים שכל מסע ממסע-הצלב התכוון לשחרר את ירושלים. ואם מחשוב בסרפסקיבה על מלחמת ששתי

● יעקב רוטבליט, האם אתה מוקיץ או שחקן?
אני שחקן לא חשוב בקומדיה. הכל כאן קומדיה. לא נעים לומר, אבל האמת היא שאין כאן שמאל ואין כאן ימין. אני סתם כותב שירים, ועוקב אחרי המישחק הזה שלנו במיתולוגיה.

● על איזו מיתולוגיה אתה מדבר?
על כל העניין הזה של היהודים. שחזרו לארץ הזאת

”

אנחנו הבית השלישי, ירצו
אותו הדתיים או לא
ירצו, ירצו, ירצו אותו השמאלנים
או לא ירצו...

“

אחרי 2000 שנה. כל הסיפור הזה משול למשהו כמו במחזה נפוליאון חי או מת של ניסים אלוגי, שחזר למאה ה-19 כדי לתקן אינו טעות. כך גם אנחנו חזרנו לכאן. מי יודע, אולי המשיח היה כאן בארץ, ואנחנו החמצנו אותו, ולא שמנו לב. אז לכן צריך לחזור ולתקן את הטעות. זו המיתולוגיה. זו גם הקומדיה שלנו.

● אבל למיתולוגיה וראיתי את המיטריות רצות להן. את האנשים נדחפים אחד על השני במלחמת-העופה לוד. קודם לכן, סידרו אותם שם בשלשות, כפי ששנה וחצי מאוחר יותר לקח הנשיא ג'ימי קארטר אלפי מנהיגים לטכס חתימת חוזה-השלום, כדי שיישבו בשלשות על הר דשא של הביתה-לבן. הוא נהג בנו כמנהג הרומאים, והביא אותנו לשאל משהו בנוסח: "חבר'ה, מה הרומאים רוצים מאיתנו? הם רוצים שבסך הכל נשים צלם-זהב אחד בביתה-המיקדש... ואנחנו מקבלים בעד זה מיליונים של לירות ושדה-תעופה בנגב..." אבל אם לשוב למדיה והתיקשורת-האלקטרונית, הרי שכאשר אתה רואה תמונה בטלוויזיה, תמונה שמביאה גליון את האויב הגדול שלך, הרי שזו מכה פסיכולוגית. הרי כל המונחים של תתי-המודע הקולקטיבי נעלמים להם בהקרנה אחת של התמונה.

● וזו הקומדיה שעליה אתה מדבר, וישר? כן, על הקומדיה האלוהית שלנו. תראה, הגענו עד הלום מהתנ"ך, ואני לא מוצא שום ספר אחר, והנה הכל חוזר אל התנ"ך, בדיקו כפי שאצל בני-דודנו הכל חוזר אל הקוראן ולא האיסלאם. מסתבר שאנחנו חיים כאן באיזה מין מישחק מיתולוגי. המישחק הידוע של הדתות. ואתה הופך למאמין?

● בתנאי שנצליח להפוך את כל הדתות. לחבר את ה-יהדות, הנצרות, האיסלאם והדתות של המיזרח-הרחוק לאיזו דת קוסמית חדשה. השאלה היא, אם נוכל להיכנס לנושא הזה באמת, ולאבד את הזהויות הפרטיות של הדתות הנלחמות זו בזו — וכך לצעוד לקראת ממשלת-עולם, לקראת עולם שמתחיל לגשש דרכו בכוכבים,